

**นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ
(พ.ศ. 2551-2554)**

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

พ.ศ.2552

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เป็นองค์กรกลางตามพระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผนวิจัยส่วนรวม และได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้เป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมแผนงานและงบประมาณในเชิงบูรณาการของหน่วยงานการวิจัยต่าง ๆ ของประเทศ เพื่อนำเสนอรัฐบาลพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ตามแนวคิดในการบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-based Budgeting) ที่เชื่อมโยงระบบการวิจัยตาม แผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล และ สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้ระบบการวิจัยของประเทศปรับตัวให้สามารถตอบสนองกับความต้องการของสังคมและก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของโลก และส่งผลให้งานวิจัยโดยรวมมีเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้จัดทำยุทธศาสตร์และแผนงานวิจัยแบบบูรณาการระยะปานกลาง (พ.ศ. 2548-2550) และเผยแพร่ไปยังหน่วยงานวิจัยต่าง ๆ ของประเทศเพื่อปฏิบัติแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ได้ดำเนินการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2551-2553 มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2548 โดยเริ่มจากการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยของกลุ่มจังหวัดใน ระดับ ภูมิภาค 4 ภูมิภาค เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ได้มีส่วนร่วมบูรณาการแนวคิดในการดำเนินงานวิจัย เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน หน้าที่ของหน่วยงาน และความต้องการของพื้นที่ รวมทั้งสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550- 2554) อันจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณการวิจัยที่เชื่อมโยงอย่างบูรณาการในการพัฒนาภูมิภาคต่าง ๆ และทำให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ซึ่งนำมาสู่การจัดทำเป็น “นโยบายและ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)” โดยมีวัตถุประสงค์ที่ มุ่งสะท้อนและตอบสนองความต้องการของพื้นที่ หน่วยงาน และมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) โดยได้มีการจัดลำดับความสำคัญของการวิจัยให้สอดคล้องกับปัญหาและสถานการณ์ของประเทศ ด้วย และในขณะเดียวกันได้มีความเชื่อมโยงกับ “นโยบายและ แนวทางการวิจัยของชาติระยะยาว(พ.ศ. 2552-2571)” ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ.2550 เห็นชอบ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ(พ.ศ. 2551-2553)” และให้กระทรวงและกรมต่าง ๆ แต่งตั้งคณะทำงานในระดับกระทรวง ระดับกรม เพื่อให้มีการจัดทำแผนการวิจัยของหน่วยงานที่ สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ที่ วช. จัดทำ ขึ้น ซึ่ง วช. ได้ดำเนินการเผยแพร่ เนื้อหาสาระ ผลักดัน บริหารและขับเคลื่อนนโยบายและ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้าใจเนื้อหาสาระต่าง ๆ ของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) และนำไปปฏิบัติให้

เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มาอย่างต่อเนื่อง โดยนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ฉบับนี้ ถือเป็นนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 7

อย่างไรก็ตาม ในสถานการณ์ปัจจุบัน สถานการณ์ของประเทศ มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ประกอบกับการนำ นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551- 2553) ไปปฏิบัติในช่วงที่ผ่านมา ดำเนินไปช้ากว่าการเสนอโครงการวิจัยรอบระยะเวลาปกติ ทำให้เป็นอุปสรรคในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่าง เป็นรูปธรรม นอกจากนี้ จากการติดตามประเมินการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อยู่ในช่วงการทำความเข้าใจให้สอดคล้องกัน และอยู่ในระหว่างการปรับแผนการดำเนินงานเพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริงและให้บรรลุเป้าหมาย ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้น วช. จึงได้ดำเนินการปรับและขยายนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ(พ.ศ. 2551-2553) ให้ถึงปี พ.ศ.2554 โดยได้ผ่านการระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคแล้ว เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศในปัจจุบัน และสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 นอกจากนี้ยังมุ่งให้เชื่อมโยงกับ มติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ในเรื่องปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) ที่ วช. กำลังจัดทำ รวมทั้ง นโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ระยะยาว พ.ศ. 2552-2571 เพื่อให้เป็นแนวทางในการ จัดทำโครงการวิจัย การ ดำเนินการวิจัยของหน่วยงาน และให้ทันกับช่วงเวลาในการจัดทำข้อเสนอการวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะเสนอของบประมาณประจำปี พ.ศ. 2554

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ขอขอบคุณที่ปรึกษาการดำเนินงานจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัย ตลอดจน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับสูงของจังหวัด ผู้มีส่วนร่วม จากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการจัดทำ นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ทั้งในระดับของภูมิภาคและของชาติ และ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)” นี้ จะเป็นประโยชน์ต่อ บุคคลและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับนโยบาย หน่วยงาน นักวิจัย ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการนำไปใช้เป็นแนวทาง การพัฒนาโครงการวิจัย การเสริมสร้างและพัฒนาระบบ การวิจัยของชาติได้ อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืนต่อไป

(ศาสตราจารย์อานนท์ บุญยะรัตเวช)

เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
1. บทนำ	1
2. หลักการและแนวคิดของการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)	4
3. กระบวนการการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)	5
3.1 การพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค	6
3.2 ขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค	6
3.3 การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ.2551-2553)	8
3.4 การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ.2551-2554)	8
4. สาระสำคัญของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)	10
4.1 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ	11
4.2 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม	16
4.3 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางวิทยาการและทรัพยากรบุคคล	20
4.4 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การเสริมสร้างและพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	22
4.5 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสม	24
5. กลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วนตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)	26
6. งบประมาณที่คาดว่าจะใช้ตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)	30
7. ดัชนีชี้วัดที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ.2551-2554)	33

	หน้า
8. การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัย การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)	34
8.1 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ.2551-2554)	34
8.2 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติระดับนโยบาย	35
8.3 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติระดับภูมิภาค	35
8.4 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติระดับหน่วยงาน	35
8.5 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยเพื่อเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์	36
8.6 การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ.2551-2554)	36
9. สรุปนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)	37

1. บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เป็นองค์กรหลักที่มีหน้าที่ตาม พระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. 2502 พระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2507 และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 315 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ในการเสนอแนะ แผนนโยบายทางการวิจัยของประเทศ และตามมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุม เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2521 ที่กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มีบทบาทสำคัญในเรื่อง ต่าง ๆ ดังนี้

1. การวางนโยบายและแผนวิจัย (นโยบายและ แผนแม่บทการวิจัยของชาติหรือ แผนการวิจัยของชาติ) ส่วนรวมร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติและนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดวงเงินงบประมาณประจำปี

2. การพิจารณาโครงการและแผนงานการวิจัย เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและ แผนงานวิจัยส่วนรวม เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อป้องกันการซ้ำซ้อน เพื่อการ ประสานงานและประสานประโยชน์ร่วมกัน และเพื่อประหยัดงบประมาณแผ่นดินที่มีอยู่จำกัด ตลอดจนการติดตามผลโครงการวิจัยและแผนงาน ทั้งนี้ ให้พิจารณาในทางที่ไม่ให้เป็นอุปสรรคใน การปฏิบัติงานวิจัยทั่ว ๆ ไปด้วย และให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ถือปฏิบัติต่อไป

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ จึงได้จัดทำนโยบายและแนวทางการ วิจัยของชาติเพื่อให้หน่วยงานวิจัยได้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานวิจัยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 จนถึงปัจจุบันรวมแล้ว 6 ฉบับ โดยแต่ละฉบับแบ่งเป็นช่วงเวลา 5 ปี ซึ่งจะมีความ สอดคล้องกับช่วงเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยนโยบายและแนวทางการ วิจัยของชาติ ฉบับที่ 6 อยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2549

ต่อมารัฐบาลได้ริเริ่มให้มีการจัดทำแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการเพื่อเป็น เครื่องมือที่สำคัญในการผลักดันยุทธศาสตร์เฉพาะของรัฐบาล (Agenda) และนโยบายจำเป็น เร่งด่วนของรัฐบาลที่จำเป็นต้องดำเนินการในลักษณะบูรณาการร่วมกันหลายกระทรวงและหลาย กลุ่มพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดและกลุ่มจังหวัด สำหรับในด้านการวิจัยนั้น คณะรัฐมนตรีได้มี มติในการประชุมเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2545 ให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็น หน่วยงานหลักในการดำเนินการรวบรวมแผนงานและงบประมาณในเชิงบูรณาการของหน่วยงาน การวิจัยต่าง ๆ ของประเทศ เมื่อวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2547 ให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัย แห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลัก ในการจัดทำแผนงบประมาณการวิจัยเชิงบูรณาการ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2548 และล่าสุดเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ

เห็นชอบให้มีแผนงบประมาณเชิงบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 เรื่อง ยุทธศาสตร์งานด้านการวิจัย โดยให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลัก ในการดำเนินการรวบรวมแผนเสนอ งบประมาณ ในเชิงบูรณาการของหน่วยงานการวิจัยต่าง ๆ ของประเทศ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์และแผนงานวิจัยแบบบูรณาการระยะปานกลาง (พ.ศ. 2548-2550) และเผยแพร่ไปยังหน่วยงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการจัดสรรงบประมาณการวิจัยของประเทศสำหรับปีงบประมาณ 2548 ซึ่งต่อมาได้มีการดำเนินการปรับและจัดทำเป็นแผนการวิจัยแบบบูรณาการ ประจำปี พ.ศ. 2549 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการวิจัยแบบบูรณาการสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2549

การจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติการวิจัยของหน่วยงานวิจัยต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นที่ต้องจัดทำขึ้นให้เชื่อมโยงสอดคล้อง กับสถานการณ์และปัญหาของประเทศ และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) เพื่อใช้เป็นนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณการวิจัยของประเทศ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2551-2554

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้ เป็นหน่วยงานหลักในการ รวบรวม แผนงานและ งบประมาณในเชิงบูรณาการของหน่วยงานการวิจัยต่าง ๆ ของประเทศ เพื่อนำเสนอรัฐบาล พิจารณาจัดสรรงบประมาณตามแนวคิดในการบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-based Budgeting) ที่เชื่อมโยงระบบการวิจัยตามแผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้ระบบการวิจัยของประเทศปรับตัว ให้สามารถตอบสนองกับความต้องการของสังคมและก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของโลก และส่งผลให้งานวิจัยโดยรวมมีเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนมากขึ้น ประกอบกับ รัฐบาลได้กำหนดให้มีการจัดทำแผนการบริหารราชการ แผ่นดิน 4 ปี โดยให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติจึงได้ดำเนินการจัดทำ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ตลอดจน แผนงาน /โครงการ ที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาประเทศ โดยให้หน่วยงานในทุกภาคส่วนได้ร่วมกันพิจารณาและนำแผนงาน วิจัย/โครงการวิจัยไปบรรจุในแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ได้ดำเนินการจัดทำ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2551-2553” มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 โดยเริ่มจากการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยของกลุ่มจังหวัดในระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ได้มีส่วนร่วมบูรณาการแนวคิดในการดำเนินงานวิจัย เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน หน้าที่ของหน่วยงาน และความต้องการของพื้นที่ รวมทั้งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) อันจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการ

บริหารจัดการงบประมาณการวิจัยที่เชื่อมโยงอย่างบูรณาการในการพัฒนาภูมิภาคต่าง ๆ และทำให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้จัดทำ “นโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติระยะยาว พ.ศ. 2552-2571” ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการ โดยการจัดทำนโยบายการวิจัยของชาติระยะยาวมีวัตถุประสงค์ที่จะมุ่งเน้นการจัดวางโครงสร้างเชิงนโยบายที่เอื้อต่อการสนับสนุนกิจกรรมเชิงยุทธศาสตร์ ของงานวิจัยในแขนงต่าง ๆ ให้เกิดความต่อเนื่องในกระบวนการงานวิจัยของประเทศ โดยการพัฒนาแนวนโยบายการวิจัยอย่างเป็นระบบ จนสามารถปรับใช้นโยบายการวิจัยระยะยาวให้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป ในขณะที่การจัดทำ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)” มีวัตถุประสงค์ที่มุ่ง สะท้อนและตอบสนองความต้องการของพื้นที่ หน่วยงาน และมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) โดยได้มีการจัดลำดับความสำคัญของการวิจัย ให้สอดคล้องกับปัญหาและสถานการณ์ของประเทศด้วย

ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2550 เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 คณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ ได้มีมติเห็นชอบในหลักการ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)” และสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้ดำเนินการเสนอต่อ คณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบและมอบให้หน่วยงานต่าง ๆ นำไปปฏิบัติต่อไป ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 เห็นชอบ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)” และให้กระทรวงและกรมต่าง ๆ แต่งตั้งคณะทำงานในระดับกระทรวง ระดับกรม เพื่อให้มีการจัดทำแผนการวิจัยของหน่วยงานที่สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ที่ วช. จัดทำขึ้น ซึ่ง วช. ได้ดำเนินการเผยแพร่เนื้อหาสาระ ผลักดัน บริหารและขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้าใจเนื้อหาสาระต่าง ๆ ของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) และนำไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มาอย่างต่อเนื่อง โดยนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ฉบับนี้ ถือเป็นนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 7

อย่างไรก็ตาม ในสถานการณ์ปัจจุบัน สถานการณ์ของประเทศมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ประกอบกับการนำ นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ไปปฏิบัติในช่วงที่ผ่านมา ดำเนินไปช้ากว่าการเสนอโครงการวิจัยในรอบระยะเวลาปกติ ทำให้เป็นอุปสรรคในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ตามกำหนดเวลา นอกจากนี้ จากการติดตามประเมินการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติพบว่า หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อยู่ในระหว่างการทำความเข้าใจให้สอดคล้องกัน และอยู่ในระหว่างการปรับแผนการดำเนินงานเพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริงและให้บรรลุเป้าหมาย ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้น

วช. จึงได้ดำเนินการ ปรับและขยายนโยบายและ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ให้ถึงปี พ.ศ. 2554 เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศในปัจจุบัน และสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 นอกจากนี้ ยังมุ่งให้เชื่อมโยงกับมติ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ในเรื่องปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ แผนแม่บทการวิจัยของชาติ พ.ศ. 2555-2559 ที่ วช. กำลังจัดทำ รวมทั้งนโยบายและ แนวทางการวิจัยของชาติระยะยาว พ.ศ. 2552-2571 เพื่อให้เป็นแนวทางในการจัดทำโครงการวิจัย การดำเนินการวิจัยของหน่วยงาน และให้ทันกับช่วงเวลาในการจัดทำข้อเสนอการวิจัยของ หน่วยงานต่าง ๆ ที่จะเสนอของบประมาณประจำปี พ.ศ. 2554 ที่จะต้องของบประมาณล่วงหน้าใน ปี พ.ศ. 2552 นี้ ดังนั้น วช. จึงได้จัดประชุมระดมความคิดเพื่อปรับและขยายนโยบายและ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ถึงปี พ.ศ. 2554 และผลักดันสู่การปฏิบัติแบบมี ส่วนร่วม เมื่อวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2552 เพื่อให้นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฉบับนี้ มีความครอบคลุมตรงประเด็นของความจำเป็นและศักยภาพของประเทศอย่างแท้จริง และสามารถ นำไปเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติ รวมทั้งได้ รับทราบผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและแนวทางที่จะดำเนินการต่อไปในการผลักดัน บริหารและ ขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติไปสู่การปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม และเป็นไป อย่างต่อเนื่องซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนางานวิจัยของประเทศต่อไป

2. หลักการและแนวคิดของการจัดทำนโยบายและ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)

การจัดทำนโยบายและ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) ฉบับนี้ มีฐานการจัดทำจากนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) และกรอบแนวคิด บนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องและมุ่งให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ รวมทั้งมีความเชื่อมโยงและ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) การปฏิรูประ บบบวิจัยของประเทศ และนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติระยะยาว พ.ศ. 2552-2571

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานหลัก ได้คำนึงถึง สถานการณ์ปัจจุบันของประเทศ ที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ประกอบกับได้นำผลการติดตามประเมิน นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) เบื้องต้น ในช่วงที่ผ่านมา ทั้งจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชน มา ประกอบการปรับแผนการดำเนินงานเพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริงและให้บรรลุ เป้าหมาย ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้น วช. จึง ได้ดำเนินการปรับและขยายนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ให้ถึงปี

พ.ศ. 2554 เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศในปัจจุบัน และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 นอกจากนี้ ยังมุ่งให้เชื่อมโยงกับมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ในเรื่องปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ แผนแม่บทการวิจัยของชาติ พ.ศ. 2555-2559 ที่ วช. กำลังจัดทำ รวมทั้งนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ระยะยาว พ.ศ. 2552-2571 เพื่อให้เป็นแนวทางในการจัดทำโครงการวิจัย การดำเนินการวิจัยของหน่วยงาน และให้ทันกับช่วงเวลาในการจัดทำข้อเสนอการวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะเสนอ ของงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2554 ที่จะต้องของบประมาณล่วงหน้าในปี พ.ศ. 2552 นี้ ดังนั้น วช. จึงได้จัดประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อปรับและขยายนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ถึงปี พ.ศ. 2554 และผลักดันสู่การปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม เมื่อวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2552 เพื่อให้นโยบายและยุทธศาสตร์ การวิจัยของชาติ ฯ ฉบับนี้ สอดคล้องกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลง มีความครอบคลุมตรงประเด็นของความจำเป็นและศักยภาพของประเทศอย่างแท้จริง และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติ รวมทั้งได้รับทราบผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและแนวทางที่จะดำเนินการต่อไปในการผลักดัน บริหารและขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติให้ไปสู่การปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม และเป็นไปอย่างต่อเนื่องซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนางานวิจัยของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการจัดทำ นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) คือ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับสถานการณ์และปัญหาของประเทศ และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) โดยสอดคล้องกับแนวทางปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ ที่ ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม อีกทั้งเพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการวิเคราะห์ตรวจสอบข้อเสนอการวิจัยของหน่วยงานภาครัฐที่เสนอของบประมาณประจำปีตามมติคณะรัฐมนตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2553-2554 ด้วย

3. กระบวนการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551 - 2554)

ในการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) นั้น มีฐานจากนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ซึ่งได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 โดยมุ่งให้ยุทธศาสตร์การวิจัยมีความสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและความต้องการของพื้นที่ ขณะเดียวกันยังมุ่งให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การวิจัย ในระดับหน่วยงานและภูมิภาค เกิดประสิทธิภาพในการบริหาร

จัดการงานวิจัย และการบริหารงบประมาณเพื่อการพัฒนาภูมิภาคต่าง ๆ อันจะทำให้เกิดประสิทธิผล ต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม

3.1 การพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค

ในการพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ (17 จังหวัด) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (19 จังหวัด) ภาคกลาง (26 จังหวัด) และภาคใต้ (14 จังหวัด) ได้มีการจัดกลุ่มจังหวัด โดยอาศัยแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ซึ่งพิจารณาถึง

- ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
- ความเกี่ยวเนื่องทางเศรษฐกิจ การผลิต การค้าและการลงทุน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และความได้เปรียบในการแข่งขันร่วมกัน
- ยุทธศาสตร์ของการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนร่วมกันของประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างจังหวัด

จากแนวทางจัดกลุ่มจังหวัดดังกล่าว ได้มีการกำหนด พื้นที่ดำเนินการเพื่อพัฒนา ยุทธศาสตร์การวิจัยใน ทุกภูมิภาค เพื่อนำไปสู่การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ โดย การจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยในภูมิภาค ได้ดำเนินการตามแนวทางและหลักเกณฑ์ที่ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติกำหนด ซึ่งจัดทำ ขึ้น ในแต่ละภูมิภาค ระหว่างเดือน มิถุนายน-พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 และได้มีการดำเนินการในสร้างความมีส่วนร่วมในระดับภูมิภาค มาโดยตลอด จนกระทั่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)” เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 จากนั้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 มาถึงปัจจุบัน ได้มีการผลักดันและขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ในระดับภูมิภาคอย่างต่อเนื่องโดยตลอดและได้มีการติดตามประเมินก ารนำนโยบายและ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ไปสู่การปฏิบัติด้วย

3.2 ขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค

การพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับ ภูมิภาค ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านการวิจัย 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 : การเตรียมการ (Project Setup) เป็นการประสานการดำเนินงาน และเตรียมการในด้านต่าง ๆ ซึ่งครอบคลุมถึงการกำหนดผู้มี ส่วนร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์ การวิจัยในแต่ละภูมิภาค เพื่อนำไปสู่การดำเนินงานที่ครอบคลุมภาพรวมของประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 : การวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT Analysis) เป็นการศึกษา วิเคราะห์จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และภัยคุกคาม (Threat)

ของแต่ละจังหวัดและอนุภูมิภาค เพื่อประมวลและจัดทำเป็นภาพรวม ของแต่ละภูมิภาค และประกอบเป็นภาพรวมของประเทศ

ขั้นตอนที่ 3 : การจัดทำวิสัยทัศน์การวิจัย (Vision) พันธกิจการวิจัย (Mission) ประเด็นยุทธศาสตร์การวิจัย (Research Strategic Issues) และเป้าประสงค์การวิจัย (Research Goals) เป็นการดำเนินการโดยให้ทุกฝ่ายใน แต่ละภูมิภาค มีส่วนร่วม โดยสร้างความเข้าใจใน คำจำกัดความต่าง ๆ ให้สอดคล้องและตรงกัน คือ

วิสัยทัศน์การวิจัย (Vision) เป็นการกำหนดสภาพด้านการวิจัยที่แต่ละภูมิภาค ต้องการจะเป็นในอนาคต ตามห้วงระยะเวลาที่กำหนด โดยสะท้อนถึงความมุ่งมั่นเกี่ยวกับทิศทาง และจุดยืนที่ต้องการผลักดันให้เกิดขึ้นเป็นจุดหมายปลายทางร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

พันธกิจการวิจัย (Mission) เป็นการกำหนดภารกิจหรือบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ที่แต่ละภูมิภาคต้องดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์การวิจัยที่กำหนดไว้

ประเด็นยุทธศาสตร์การวิจัย (Research Strategic Issues) เป็นการกำหนดประเด็นที่สำคัญที่แต่ละภูมิภาคจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาการวิจัยเพื่อให้สามารถบรรลุวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงและความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ตามนโยบายของรัฐบาล ตลอดจนแนวทางการพัฒนาประเทศ

เป้าประสงค์การวิจัย (Research Goals) เป็นการกำหนดเป้าหมายการ วิจัย เพื่อให้แต่ละภูมิภาคได้บรรลุถึงวิสัยทัศน์การวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงและความสอดคล้องกับเป้าประสงค์ตามนโยบายของรัฐบาล ตลอดจนทิศทางการพัฒนาประเทศ

ขั้นตอนที่ 4 : การกำหนดกลยุทธ์การวิจัย (Research Strategies) เป็นการกำหนดแนวคิดหรือวิธีการอันบ่งบอกถึงลักษณะการเคลื่อนตัวของแต่ละภูมิภาคที่จะก้าวไปสู่เป้าหมายการวิจัยที่ต้องการในอนาคตได้อย่างไร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงและความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ตลอดจนศักยภาพของประเทศ

ขั้นตอนที่ 5 : การกำหนดแผนงานวิจัย (Research Plan) เป็นการนำประเด็นยุทธศาสตร์การวิจัยไปสู่การปฏิบัติในรูปของแผนงาน วิจัย ซึ่งเป็นแผนงานที่มีความสัมพันธ์หรือสนับสนุนซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดองค์รวม (Holistic Ideology) เป็นการวิจัยที่ครอบคลุมการวิจัยพื้นฐาน การวิจัยประยุกต์ การวิจัยขั้น ทดลองที่มีความเป็นสหสาขาวิชาการ (Multidiscipline) บูรณาการ (Integrated) และครบวงจร (Complete Set) โดยมีเป้าหมายสุดท้ายที่จะนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ แผนงานวิจัยดังกล่าวจะมีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงและจังหวัด รวมทั้งหน้าที่ของหน่วยงาน และความต้องการของพื้นที่ สามารถสร้างความเป็น Hub หรือเป็นศูนย์กลางของเรื่องนั้น ๆ เนื่องจากความเป็น Hub เป็นเงื่อนไขอันแรกสำหรับการที่จะเป็นศูนย์แห่งความเป็นเลิศหรือ Excellence Center ต่อไปได้ ขณะเดียวกัน ยังมุ่งหมายให้เป็นแผนงานวิจัยที่ก่อให้เกิดการเพิ่ม

มูลค่าทางเศรษฐกิจ หรือคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรม สามารถเชื่อมโยงตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และ/หรือระดับนานาชาติโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชน

ยุทธศาสตร์การวิจัยทั้ง 4 ภูมิภาคดังกล่าว ทำให้ได้โจทย์การวิจัยที่สามารถตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ สามารถแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระยะเร่งด่วน โดยในแต่ละภูมิภาคได้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการหลายครั้ง และ มีการประชุมประชาพิจารณ์ร่างยุทธศาสตร์การวิจัยของภูมิภาค ซึ่งได้เชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ประกอบด้วย กรรมการสภาวิจัยแห่งชาติสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่ทำงานในภูมิภาคนั้น หน่วยงานจัดทำยุทธศาสตร์ระดับจังหวัด เครือข่ายการพัฒนา เครือข่ายวิจัย หน่วยงานวิจัย ธุรกิจเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และประชาชน และเป็นพื้นฐานไปสู่การจัดทำ นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ก่อนจะพัฒนาไปสู่การจัดทำ นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550- 2554) และระยะเวลาของแผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล (พ.ศ. 2552-2554) ด้วย

3.3 การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)

การพัฒนา นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ของชาติ (พ.ศ. 2551- 2553) ดำเนินการโดยบูรณาการข้อมูลจากยุทธศาสตร์การวิจัยทั้ง 4 ภูมิภาค พร้อมทั้งคำนึงถึงสถานะภาพ ปัญหาและศักยภาพของประเทศ โดยได้นำ ข้อคิดเห็นจากหน่วยงานวิจัยต่างๆ ทั่วประเทศมา ปรับปรุง และได้นำเสนอในการประชุมประชาพิจารณ์ ผลจากการประชุมประชาพิจารณ์ดังกล่าว ตลอดจนผลจากข้อคิดเห็นของกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ และกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ 12 สาขาวิชาการ ได้นำมาปรับปรุงร่างและให้ครอบคลุมนโยบาย ตลอดจนแนวทางการบริหาร ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ซึ่งรวมถึงการบริหารดำเนินงานประมาณเพื่อดำเนิน ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ พร้อมกันนี้ ยังจัดลำดับความสำคัญของการวิจัย ให้สอดคล้องกับปัญหาและสถานการณ์ ของประเทศ รวมทั้งสอดคล้องกับ แนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ด้วย

3.4 การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)

การพัฒนา นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ของชาติ (พ.ศ. 2551- 255 4) ดำเนินการบนพื้นฐานของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ(พ.ศ. 2551-2553) และบูรณาการ ข้อมูลจาก การขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์การวิจัยทั้ง 4 ภูมิภาค โดยคำนึงถึงสถานะภาพปัญหาและ สถานการณ์ของประเทศ ที่มีการเปลี่ยนแปลง ลงเกิดขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ประกอบกับผลการนำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ไปปฏิบัติ

เพื่อให้สามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริงและให้บรรลุเป้าหมาย ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว วช. จึงได้ดำเนินการปรับ และขยายนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ให้ถึงปี พ.ศ. 2554 เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศในปัจจุบัน และสอดคล้องกับ ระยะเวลาของ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 นอกจากนี้ ยังมุ่งให้เชื่อมโยง กับมติคณะรัฐมนตรีในคราว ประชุมเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ในเรื่องปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ แผนแม่บทการ วิจัยของชาติ พ.ศ. 2555-2559 ที่ วช. กำลังจัดทำ รวมทั้งนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ระยะยาว พ.ศ. 2552-2571 เพื่อเป็นแนวทางในการ จัดทำโครงการวิจัย การดำเนินการวิจัยของ หน่วยงาน และให้ทันกับช่วงเวลาในการจัดทำข้อเสนอการวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะเสนอขอ งบประมาณประจำปี พ.ศ. 2554 ที่จะต้องของบประมาณล่วงหน้าในปี พ.ศ. 2552 นี้

การจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ของชาติ (พ.ศ. 2551- 255 4) จึงประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการ ดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ตามกรอบวงเงินงบประมาณที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบไว้แล้วและส่วนที่ 2 เป็นการจัดทำ นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ประจำปี พ.ศ. 2554 ซึ่งมุ่งเน้นการ ขยับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติที่สอดคล้องกับกรอบนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ เร่งด่วนของรัฐบาล ตลอดจนแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ .ศ. 2552-2554 ที่มีนโยบายและ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) เป็นพื้นฐาน และนำผลจากการประชุมสัมมนาเพื่อ ระดมความคิดเห็นจากทุกภาค ส่วน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในการปรับยุทธศาสตร์การวิจัย ของชาติเพื่อขยายเวลาออกไปอีก 1 ปี มาจัดทำเป็นนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ประจำปี พ .ศ. 2554 ซึ่งจากการ จัดประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อปรับและขยายนโยบายและ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ถึงปี พ.ศ. 2554 และผลักดันสู่การปฏิบัติแบบมี ส่วนร่วม เมื่อวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2552 ทำให้นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) มีความครอบคลุมตรงประเด็นของความจำเป็นและศักยภาพของประเทศอย่าง แท้จริงมากขึ้น และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการ ดำเนินการวิจัยเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ ประเทศชาติ

ดังนั้น นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) จึงเป็นการ พัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติจากฐานภารกิจเดิมที่คณะรัฐมนตรีให้ความ เห็นชอบ โดยตระหนักถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณ และยังคง คำนึงถึง ความพร้อมของประเทศ วิฤกตทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นทั่วโลก การใช้ทรัพยากรการวิจัยและเครือข่ายภาคีการวิจัยที่มีอยู่ที่มี ประสิทธิภาพ โดยสร้างความมีส่วนร่วมทุกระดับ เพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถใน การวิจัยของประเทศ โดยเฉพาะการต่อยอดภูมิปัญญาให้ เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ให้มากขึ้น

4. สาระสำคัญของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)

นโยบายการวิจัยของชาติระหว่าง พ .ศ. 2551-2554 ได้กำหนดไว้บนพื้นฐานความต่อเนื่องจากนโยบายการวิจัยของชาติ พ.ศ. 2551-2553 ดังนี้

1. เน้นการบูรณาการด้านการวิจัยที่สอดคล้องกับ แนวนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ สามารถเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ ตาม มติคณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ .ศ. 2550 แผนแม่บทการวิจัยของชาติ พ.ศ. 2555-2559 ที่ วช. กำลังจัดทำ รวมทั้งนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติระยะยาว พ .ศ. 2552-2571 โดยการวิจัยจะตอบสนองความต้องการของ ชุมชนและปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนเพื่อการพัฒนาประเทศ พร้อมกับดำเนินการควบคู่กับการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ อันเป็นรากฐานอันสำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน

2. ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ตลอดจนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมกัน เสนอแนะ ปฏิบัติ และติดตามผล เพื่อให้เกิดการพัฒนางานวิจัยในทุก ภาคส่วนและทุกระดับของประเทศ อีกทั้งเพื่อส่งเสริมให้เกิดงานวิจัยที่มีการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและ ตอบสนองการพัฒนาประเทศมากขึ้น

3. เน้นงานวิจัยตามยุทธศาสตร์การวิจัยของ ชาติ (พ.ศ. 2551-2554) ซึ่งมีการจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นของกลยุทธ์การวิจัยที่สอดคล้อง กับแนวทางการพัฒนาประเทศ บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำผลการวิจัยที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณสุข ในระดับชุมชนและระดับประเทศ

4. จัดสรรงบประมาณการวิจัย ให้กระจาย ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งในภูมิภาค โดยมีกระบวนการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ และมีกลไกกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิจัยในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค อันจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาศูนย์กลางการวิจัยเฉพาะทาง และการพัฒนาบุคลากรการวิจัยร่วมกัน

5. ดำเนินยุทธศาสตร์การวิจัย ของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) อย่างเป็นเอกภาพ และมีประสิทธิภาพ โดยมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

6. ให้นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) เป็นพื้นฐานเชิงนโยบายที่เชื่อมโยงกับ การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ แผนแม่บทการวิจัยของชาติ พ.ศ. 2555-2559 รวมทั้งนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติระยะยาว พ .ศ. 2552-2571 ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนางานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนของประเทศ

นโยบายการวิจัยของชาติดังกล่าวรองรับ วิสัยทัศน์การวิจัยของชาติ คือ “ประเทศไทยมีงานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน” โดยมี พันธกิจการวิจัยของชาติ คือ “พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศให้สูงขึ้น และสร้างฐานความรู้ที่มีคุณค่า เพื่อสามารถประยุกต์และพัฒนาวิทยาการที่เหมาะสม รวมทั้ง ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ โดยใช้ทรัพยากรและเครือข่ายวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์และพันธกิจการวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) วช. จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) รวม 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้คือ

4.1 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

เป้าประสงค์การวิจัย : สร้างเสริมองค์ความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้าง ศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทาง เศรษฐกิจอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยคำนึงถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- ตัวชี้วัด** :
1. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมายสร้างเสริมองค์ความรู้ และนำภูมิปัญญามาใช้ประโยชน์ ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและก่อให้เกิดผลกระทบในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
 2. งบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1
- เป้าหมาย** :
1. มีจำนวนผลงานวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสาธารณะในระดับชุมชนและระดับประเทศ ไม่น้อยกว่า 6,000 ผลงาน หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของโครงการวิจัย
 2. มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐ ภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 33 ของงบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐทั้งหมด

งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	พ.ศ. 2551	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	รวม
ล้านบาท	6,089	7,436	8,555	9,600	31,680

ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้ มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร ซึ่งครอบคลุมการสร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและประมง รวมทั้งการพัฒนาองค์ความรู้และต่อยอด ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางอุตสาหกรรมและการบริการ ซึ่งครอบคลุมถึงการท่องเที่ยว การพัฒนาด้านพลังงาน โลจิสติกส์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยคำนึงถึงบทบาทการแข่งขันของประเทศภายใต้การเปลี่ยนแปลง ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ รวมทั้งสัมพันธ์ภาพกับประเทศเพื่อนบ้าน และสร้างองค์ความรู้เพื่อรองรับการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยดำเนินการบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมุ่งก่อให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ซึ่งกำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่ให้ความสำคัญในเรื่องต่าง ๆ รวม 9 กลยุทธ์ และ 45 แผนงานวิจัย ดังนี้

กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 สร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและประมง และการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันและการพึ่งพาตนเองของสินค้าเกษตรและประมง
ประกอบด้วย 8 แผนงานวิจัย ดังนี้

- 1.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและนำไปสู่การแข่งขันและการพึ่งพาตนเอง ได้แก่ ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อย มันสำปะหลัง พืชผัก ผลไม้ และ ไม้ดอกไม้ประดับ
- 1.2 การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับ ปศุสัตว์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและนำไปสู่การแข่งขันและการพึ่งพาตนเอง ได้แก่ สุกร โคเนื้อ โคนม สัตว์ปีก และแพะ
- 1.3 การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับประมงและการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและนำไปสู่การแข่งขันและการพึ่งพาตนเอง
- 1.4 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรและประมง
- 1.5 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรและประมง
- 1.6 การวิจัยเกี่ยวกับการผลิตอาหารปลอดภัย
- 1.7 การวิจัยเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์
- 1.8 การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบชลประทาน ที่เหมาะสมในพื้นที่และการใช้น้ำชลประทานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการผลิตทางการเกษตรและประมง

กลยุทธ์การวิจัยที่ 2 พัฒนาองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 4 แผนงานวิจัย ดังนี้

- 2.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.2 การวิจัยเกี่ยวกับ กระบวนการสร้างองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ
- 2.3 การวิจัยเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สินค้าของท้องถิ่น
- 2.4 การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการผลิตและการตลาดสินค้าในระดับชุมชนที่เหมาะสม โดยใช้องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลยุทธ์การวิจัยที่ 3 พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางอุตสาหกรรมให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 6 แผนงานวิจัย ดังนี้

- 3.1 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางอุตสาหกรรม
เป้าหมาย
- 3.2 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มศักยภาพของการเป็นฐานการผลิต
ภาคอุตสาหกรรม

3.3 การวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาวัตถุดิบในประเทศ และการเพิ่มมูลค่าสินค้า เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาด

3.4 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มสมรรถนะและพัฒนาศักยภาพด้าน อุตสาหกรรมเกษตรของประเทศ

3.5 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มสมรรถนะและพัฒนาศักยภาพเครื่องมือ อุปกรณ์ และวิธีการทางการเกษตรสำหรับประเทศไทย

3.6 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาและการสร้างตลาดภายในประเทศ

กลยุทธ์การวิจัยที่ 4 พัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 6 แผนงานวิจัย ดังนี้

4.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว

4.2 การวิจัยเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนกับการพัฒนาการท่องเที่ยว

4.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

4.4 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

4.5 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

4.6 การวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการพัฒนาตลาดท่องเที่ยวใน

อนาคต

กลยุทธ์การวิจัยที่ 5 พัฒนาอุตสาหกรรมผลิตพลังงานชีวภาพและพลังงานทางเลือกอื่น ประกอบด้วย 5 แผนงานวิจัย ดังนี้

5.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตพลังงานชีวภาพ

5.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตพลังงานทางเลือกอื่น

5.3 การวิจัยเกี่ยวกับ การอนุรักษ์พลังงานและการประหยัดการใช้พลังงาน

ประเภทต่าง ๆ แบบมีส่วนร่วม

5.4 การวิจัยเกี่ยวกับพลังงานทดแทน ใน ภาคการขนส่ง เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพและลดต้นทุนการขนส่งทุกประเภท

5.5 การวิจัยเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำและความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) เพื่อเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินธุรกิจในอนาคต

กลยุทธ์การวิจัยที่ 6 ยกระดับประสิทธิภาพและมาตรฐานการให้บริการ ด้านโลจิสติกส์และการขนส่งสาธารณะที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย 8 แผนงานวิจัย ดังนี้

6.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐาน และยกระดับประสิทธิภาพการ ให้บริการด้านโลจิสติกส์

6.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านโลจิสติกส์

6.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมและระบบการจัดส่งและกระจายสินค้าที่มีมาตรฐาน และการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการขนส่งผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ

6.4 การวิจัยเกี่ยวกับความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจของวิธีการขนส่งต่าง ๆ

6.5 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการขนส่งระบบรางของประเทศ

6.6 การวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้แนวคิดด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานในการผลิตและการท่องเที่ยว

6.7 การวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคสำหรับการพัฒนาธุรกิจผู้ให้บริการโลจิสติกส์

6.8 การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากโครงข่ายการขนส่งที่มีอยู่ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

กลยุทธ์การวิจัยที่ 7 วิจัยเพื่อยกระดับประสิทธิภาพและมาตรฐานการให้บริการขนส่งสาธารณะ ประกอบด้วย 2 แผนงานวิจัย ดังนี้

7.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานและยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการด้านการขนส่งสาธารณะ

7.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการขนส่งสาธารณะ

กลยุทธ์การวิจัยที่ 8 เพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบด้วย 2 แผนงานวิจัย ดังนี้

8.1 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มสมรรถนะและพัฒนาศักยภาพขีดความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

8.2 การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับระบบฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและผู้ให้บริการ

กลยุทธ์การวิจัยที่ 9 พัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ประกอบด้วย 4 แผนงานวิจัย ดังนี้

9.1 การวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบทางเศรษฐกิจและเสถียรภาพทางการเงินและแนวทางการแก้ไขปัญหา อันเกิดจากวิกฤตการเงิน การเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการค้า ข้อตกลงการค้าเสรี และการเชื่อมอาเซียนสู่สากล

9.2 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างสัมพันธภาพและการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน

9.3 การวิจัยเกี่ยวกับกลไกที่เหมาะสมในการ พัฒนาเศรษฐกิจ ระหว่างประเทศ และการพัฒนาศักยภาพของประเทศเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN Economic Community)

9.4 การวิจัยเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงศูนย์กลางอำนาจเศรษฐกิจโลก

4.2 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม

- เป้าประสงค์การวิจัย :** สร้างเสริมองค์ความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม
- ตัวชี้วัด :**
1. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย สร้างเสริมองค์ความรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ เพื่อก่อให้เกิดคุณค่าทางสังคม และก่อให้เกิดผลกระทบในด้านการพัฒนาสังคม
 2. งบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2
- เป้าหมาย :**
1. มีจำนวนผลงานวิจัยที่ มีการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและเชิงสาธารณะในระดับชุมชนและระดับประเทศ ไม่น้อยกว่า 5,000 ผลงาน หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของโครงการวิจัย
 2. มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 28 ของงบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐทั้งหมด

งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	พ.ศ. 2551	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	รวม
ล้านบาท	5,368	5,961	6,611	8,600	26,540

ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้ มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง วัฒนธรรม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต สวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชีวิต ตลอดจนการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การสร้างความเข้มแข็งและการสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคม รวมทั้งการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความยากจน นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ

และผู้สูงอายุและการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ โดยกำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่ให้ความสำคัญในเรื่องต่าง ๆ รวม 10 กลยุทธ์ และ 46 แผนงานวิจัย ดังนี้

กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 ปฏิรูปการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน ทั้งในและนอกระบบ ตลอดจนการพัฒนาาระบบ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ระบบ สหับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในแต่ละท้องถิ่น ประกอบด้วย 3 แผนงานวิจัย ดังนี้

- 1.1 การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา
- 1.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมกับท้องถิ่น
- 1.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

กลยุทธ์การวิจัยที่ 2 ส่งเสริม อนุรักษ์และพัฒนาคุณค่าทางศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ที่หลากหลาย ประกอบด้วย 2 แผนงานวิจัย ดังนี้

- 2.1 การวิจัยเกี่ยวกับ การส่งเสริม อนุรักษ์ และพัฒนาคุณค่าทางศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติ บนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2.2 การวิจัยเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม และสร้างสรรค์งานศิลป์ ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ

กลยุทธ์การวิจัยที่ 3 ส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคอุบัติใหม่ การรักษาพยาบาลการฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและจิตใจ การพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพ รวมถึงการคุ้มครองผู้บริโภค ประกอบด้วย 7 แผนงานวิจัย ดังนี้

- 3.1 การวิจัยเกี่ยวกับ การส่งเสริมสุขภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข
- 3.2 การวิจัยเกี่ยวกับสุขภาพของประชาชนในภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ
- 3.3 การวิจัยเกี่ยวกับการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี
- 3.4 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันโรคอุบัติใหม่
- 3.5 การวิจัยเกี่ยวกับ การพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพและเสริมสร้างความมั่นคงด้านสุขภาพอนามัย
- 3.6 การวิจัยเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและจิตใจ
- 3.7 การวิจัยเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

กลยุทธ์การวิจัยที่ 4 พัฒนาและการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ประกอบด้วย 2 แผนงานวิจัย ดังนี้

- 4.1 การวิจัยเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก เพื่อสร้างองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น และการคุ้มครองภูมิปัญญา
- 4.2 การวิจัยเกี่ยวกับสมุนไพรเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์และสาธารณสุข

กลยุทธ์การวิจัยที่ 5 พัฒนา ศักยภาพทางการกีฬา ประกอบด้วย
2 แผนงานวิจัย ดังนี้

- 5.1 การวิจัยเกี่ยวกับการกีฬาเพื่อการพัฒนาสังคม
- 5.2 การวิจัยเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การกีฬา

**กลยุทธ์การวิจัยที่ 6 พัฒนาขีดสมรรถนะและศักยภาพของหน่วยงาน
ภาครัฐและภาคเอกชน และการบริหารรัฐกิจ** ประกอบด้วย 6 แผนงานวิจัย ดังนี้

- 6.1 การวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ
บุคลากรภาครัฐและภาคเอกชน
- 6.2 การวิจัยเกี่ยวกับ การปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย ตลอดจนระบบงาน
ยุติธรรมของประเทศ
- 6.3 การวิจัยเกี่ยวกับ การมีคุณธรรมและจริยธรรม และการเสริมสร้าง
ธรรมาภิบาลในสังคม
- 6.4 การวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการต่อต้าน
และป้องกันการทุจริตและการประพฤติมิชอบของภาคราชการและภาคเอกชน
- 6.5 การวิจัยเกี่ยวกับ นโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ และการ
บริหารรัฐกิจที่มีประสิทธิภาพ
- 6.6 การวิจัยเพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการกฎหมายให้เอื้อต่อการพัฒนาขีด
ความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ

**กลยุทธ์การวิจัยที่ 7 จัดการปัญหายาเสพติด ความปลอดภัยในชีวิตและ
ทรัพย์สิน และปัญหาผู้มีอิทธิพล** ประกอบด้วย 3 แผนงานวิจัย ดังนี้

- 7.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเครือข่ายบริหารจัดการปัญหายาเสพติด
- 7.2 การวิจัยเกี่ยวกับการแก้ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 7.3 การวิจัยเกี่ยวกับ การป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพล โดยใช้
มาตรการทางสังคม และกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

**กลยุทธ์การวิจัยที่ 8 ส่งเสริมความเข้มแข็งและการเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน
ของท้องถิ่นและสังคม** ประกอบด้วย 9 แผนงานวิจัย ดังนี้

- 8.1 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเสริมความเข้มแข็งของท้องถิ่น กระบวนการ
และกลไก สนับสนุน การมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาระเบียบชุมชน และสวัสดิการเพื่อ
ความมั่นคงของชีวิต
- 8.2 การวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมกระบวนการออมและการสร้างหลักประกัน
รายได้ ตลอดจนความมั่นคงในครัวเรือน

8.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตให้กับเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการและผู้สูงอายุ

8.4 การวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาองค์ความรู้ด้านประชาสังคม และการจัดการความรู้เพื่อขจัดความยากจนและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคม

8.5 การวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมของสังคมไทย

8.6 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าบริการทางเพศ

8.7 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการว่างงาน ตลอดจนการจัดการงานและอาชีพ

8.8 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพของแรงงานในสาขาต่าง ๆ

8.9 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการองค์กรของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตทางการเกษตร

กลยุทธ์การวิจัยที่ 9 เสริมสร้างความมั่นคง แห่งชาติ และบูรณาการการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบในประเทศ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย 11 แผนงานวิจัย ดังนี้

9.1 การวิจัยเกี่ยวกับความมั่นคงในประเทศ

9.2 การวิจัยเกี่ยวกับ หลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ” คุณภาพชีวิตและสังคม และการสร้างความสมานฉันท์ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนและในประเทศ

9.3 การวิจัยเกี่ยวกับ การบริหารจัดการ และผลกระทบ อันเนื่องมาจากผู้ลี้ภัยเข้าเมือง แรงงานต่างด้าว และแรงงานต่างถิ่น

9.4 การวิจัยเกี่ยวกับ ศักยภาพและประสิทธิภาพงานการข่าวและการประชาสัมพันธ์ภาครัฐ

9.5 การวิจัยเกี่ยวกับการยืดอายุการใช้งาน การผลิตและสร้างชิ้นส่วนอะไหล่ ยุทโธปกรณ์ทดแทนการจัดหาจากต่างประเทศ

9.6 การวิจัยเกี่ยวกับหลักการและหลักนิยมเพื่อการใช้กำลังในการรักษาความมั่นคงและป้องกันประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ

9.7 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างและ พัฒนา แสตนยูนภาพ ด้านต่าง ๆ ของประเทศ

9.8 การวิจัยเกี่ยวกับการดูแลรักษาความมั่นคง และความปลอดภัย ทางบก ทางทะเล และทางอากาศ

9.9 การวิจัยเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อความมั่นคง

9.10 การวิจัยเกี่ยวกับกฎหมายเพื่อ การปกป้อง และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางบกและทางทะเล และเพื่อรองรับกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการใช้ พื้นที่ทางบกและทะเล

9.11 การวิจัยเกี่ยวกับปัญหา และการดำเนินการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งจากการประกาศเขตพื้นที่เหลื่อมทับหรือทับซ้อนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

กลยุทธ์การวิจัยที่ 10 วิจัยเพื่อการปฏิรูปการเมืองไทยให้มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 1 แผนงานวิจัย ดังนี้

10.1 การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปการเมือง โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อวางระบบการบริหารประเทศให้มีเสถียรภาพประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพสังคมไทย ในแนวทางการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

4.3 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางวิทยาการและทรัพยากรบุคคล

เป้าประสงค์การวิจัย : พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการพึ่งพาตนเอง โดยใช้ฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาการต่าง ๆ

ตัวชี้วัด :

1. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย สร้างเสริมองค์ความรู้ ทั้งการวิจัยพื้นฐานและการวิจัยประยุกต์ อันก่อให้เกิดผลกระทบในด้านการพัฒนาประเทศ
2. งบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3

เป้าหมาย :

1. มีจำนวนผลงานวิจัยที่ มีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคมและสาธารณสุข ในระดับชุมชนและระดับประเทศ ไม่น้อยกว่า 3,000 ผลงาน หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของโครงการวิจัย
2. มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 27 ของงบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐทั้งหมด

งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	พ.ศ. 2551	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	รวม
ล้านบาท	5,068	6,846	8,786	5,710	26,410

ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้ มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และ ต่อยอดภูมิปัญญาของประเทศไทย เพื่อพัฒนาสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพการวิจัยของประเทศ โดยกำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่ให้ความสำคัญในเรื่องต่าง ๆ รวม 3 กลยุทธ์ และ 12 แผนงานวิจัย ดังนี้

กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 พัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ทางวิทยาศาสตร์ทางสังคมศาสตร์และการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ในวิทยาการต่าง ๆ ประกอบด้วย 4 แผนงานวิจัย ดังนี้

1.1 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และองค์ความรู้ใหม่ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยีชีวภาพ วัสดุศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารนาโนเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข สัตว์ทดลองและวิธีการอื่นเพื่อทดแทนการใช้สัตว์ เทคโนโลยีด้านอาวุธยุทโธปกรณ์ เป็นต้น

1.2 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และ องค์ความรู้ใหม่ทางสังคมศาสตร์

1.3 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และ องค์ความรู้ใหม่ทางวิทยาการอื่น ๆ

1.4 การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการต่อยอดภูมิปัญญาของประเทศไทยเชิงพาณิชย์และสาธารณะ เพื่อการใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศและเพื่อการพึ่งพาตนเอง

กลยุทธ์การวิจัยที่ 2 สร้างศักยภาพและความสามารถของทรัพยากรบุคคลในวิทยาการต่าง ๆ ประกอบด้วย 4 แผนงานวิจัย ดังนี้

2.1 การวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาศักยภาพและความสามารถของนักวิจัยรุ่นใหม่ นักวิจัย และนักบริหารการวิจัย ในวิทยาการต่าง ๆ ของภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนนักวิจัยในชุมชนท้องถิ่นในภาคประชาชน

2.2 การวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาผู้ช่วยนักวิจัยในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

2.3 การวิจัยเกี่ยวกับการจัดสรรผลประโยชน์จากการวิจัยที่เหมาะสม

2.4 การวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันการศึกษาในการพัฒนา และผลิตบุคลากร ตามความต้องการของพื้นที่และภาคเอกชน

กลยุทธ์การวิจัยที่ 3 พัฒนาและสร้างศักยภาพทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยี ประกอบด้วย 4 แผนงานวิจัย ดังนี้

- 3.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเครือข่ายด้านวิทยาการและเทคโนโลยี
- 3.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนด้านวิทยาการและเทคโนโลยี
- 3.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาการ

เทคโนโลยี

3.4 การวิจัยเกี่ยวกับการปรับระบบการบริหารจัดการด้านวิทยาการและเทคโนโลยีให้มีเอกภาพ และประสิทธิภาพ

4.4 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การเสริมสร้างและพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์การวิจัย : พัฒนาองค์ความรู้และฐานข้อมูล เพื่อการบริหารจัดการและการพัฒนาทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ โดยท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วม

ตัวชี้วัด :

1. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย พัฒนาองค์ความรู้ และก่อให้เกิด ผลกระทบในด้านการพัฒนาประเทศ
2. งบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4

เป้าหมาย :

1. มีจำนวนผลงานวิจัยที่ มีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคมและสาธารณะ ในระดับชุมชนและระดับประเทศ ไม่น้อยกว่า 1,500 ผลงาน หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของโครงการวิจัย
2. มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 8 ของงบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐทั้งหมด

งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	พ.ศ. 2551	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	รวม
ล้านบาท	1,617	1,843	2,060	2,100	7,620

ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้ มุ่งเน้นการวิจัยเกี่ยวกับการบริหาร จัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและสังคม รวมทั้งการสร้างองค์ ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรสัตว์น้ำ และที่เกี่ยวกับภัย ธรรมชาติ โดยกำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่ให้ความสำคัญ ในเรื่องต่าง ๆ รวม 4 กลยุทธ์ และ 19 แผนงานวิจัย ดังนี้

กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 บริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 9 แผนงานวิจัย ดังนี้

- 1.1 การวิจัยเกี่ยวกับ การบริหารจัดการ และการใช้ประโยชน์ ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- 1.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านความหลากหลายทาง ชีวภาพและการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- 1.3 การวิจัยเกี่ยวกับ สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศา สตร์ เพื่อเสริมสร้างคุณค่า (Value Creation) ของผลผลิตและทรัพยากรธรรมชาติ
- 1.4 การวิจัยเกี่ยวกับ การใช้มาตรการทางสิ่งแวดล้อม เพื่อ แก้ปัญหาการกีด กันทางการค้าและมาตรการอื่นๆ ระหว่างประเทศ
- 1.5 การวิจัยเกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศกับการเปลี่ยนแปลงของ ทรัพยากรทางการเกษตร ประมง และชายฝั่ง
- 1.6 การวิจัยเกี่ยวกับ การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
- 1.7 การวิจัยเกี่ยวกับ การ อนุรักษ์พื้นที่ที่สำคัญและมีความเปราะบาง เชิงนิเวศ
- 1.8 การวิจัยเพื่อฟื้นฟูและเพิ่มความสมบูรณ์ของพื้นที่ป่าอนุ รักษ์ ป่าสงวน แห่งชาติ ป่าชายเลน และทรัพยากรชายฝั่ง และการจัดการไฟป่า
- 1.9 การวิจัยเกี่ยวกับมลพิษ การจัดการมลพิษ และผลกระทบสิ่งแวดล้อม จากมลพิษ

กลยุทธ์การวิจัยที่ 2 สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟูบำรุงดิน รวมทั้งการใช้ประโยชน์ที่ดิน ประกอบด้วย 3 แผนงานวิจัย ดังนี้

- 2.1 การวิจัยเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ทางดิน
- 2.2 การวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพและการฟื้นฟูบำรุงดิน
- 2.3 การวิจัยเกี่ยวกับ การ พัฒนา การอนุรักษ์ และ การใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์การวิจัยที่ 3 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการและสร้างความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการน้ำของประเทศ ประกอบด้วย 4 แผนงานวิจัย ดังนี้

- 3.1 การวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการน้ำของประเทศที่มีประสิทธิภาพ
- 3.2 การวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการสร้างเขื่อนและฝาย
- 3.3 การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใน เชิงบูรณาการศาสตร์ทางอุทุนิยมวิทยา อุทกวิทยาและชลศาสตร์ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการน้ำที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- 3.4 การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในการบูรณาการระหว่างน้ำใต้ ดินและน้ำผิวดินในการจัดการน้ำ

กลยุทธ์การวิจัยที่ 4 สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติจาก ธรรมชาติ ประกอบด้วย 3 แผนงานวิจัย ดังนี้

- 4.1 การวิจัยเกี่ยวกับ ภัยพิบัติจากธรรมชาติ และผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- 4.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบการพยากรณ์เตือนภัย และระบบการเฝ้าระวังเกี่ยวกับอุบัติเหตุทางธรรมชาติ
- 4.3 การวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นและเกี่ยวข้องในพื้นที่ที่มีความเปราะบางหรือเสี่ยงต่อภัยพิบัติอันเกิดจากภาวะโลกร้อน ตลอดจนกรณีพิบัติและการเกิดคลื่นยักษ์ในทะเล

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ สู่การใช้ประโยชน์ เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสม

เป้าประสงค์การวิจัย : พัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการความรู้ของประเทศ อย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

- ตัวชี้วัด** :
1. ระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยและความรู้ของประเทศ
 2. งบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5
- เป้าหมาย** :
1. มีระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยและความรู้ของประเทศที่มีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ โดยมีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ
 2. มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 4 ของงบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐทั้งหมด

งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	พ.ศ. 2551	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	รวม
ล้านบาท	858	914	988	990	3,750

ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้ มุ่งเน้น การวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการด้านการวิจัยของประเทศ โดยกำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่ให้ความสำคัญ ในเรื่องต่างๆ รวม 2 กลยุทธ์ และ 7 แผนงานวิจัย ดังนี้

กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 วิจัยเพื่อ พัฒนาระบบบริหารงาน วิจัยของประเทศ ตลอดจนการบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ และจากต่างประเทศสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ประกอบด้วย 5 แผนงานวิจัย ดังนี้

1.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารงานวิจัยของประเทศ ตลอดจนการบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ สู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ

1.2 การวิจัยเกี่ยวกับ ระบบการคุ้มครองสิทธิประโยชน์และทรัพย์สินทางปัญญา และแนวทางการผลักดันสู่การสร้างทรัพย์สินทางปัญญาและการ นำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และสาธารณะ

1.3 การวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาฐานข้อมูล การวิจัยและดัชนีด้านการวิจัยที่เหมาะสมแก่การพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและการพัฒนาประเทศ

1.4 การวิจัยเกี่ยวกับ การเข้าถึงทรัพยากรทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาการสาขาต่างๆ ตลอดจนองค์ความรู้ในประเทศและจากต่างประเทศ

1.5 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์การวิจัยระดับชุมชน

กลยุทธ์การวิจัยที่ 2 วิเคราะห์และประเมินผลเพื่อการพัฒนาศักยภาพ และความสามารถด้านการวิจัยของประเทศที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 2 แผนงานวิจัย ดังนี้

2.1 การวิจัยเกี่ยวกับ ระบบการ วิเคราะห์และประเมินผลเพื่อการพัฒนา ศักยภาพและความสามารถด้านการวิจัยของประเทศที่มีประสิทธิภาพ

2.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานการวิจัยของประเทศ

5. กลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วนตามนโยบายและ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)

จาก 5 ยุทธศาสตร์การวิจัยดังกล่าว เมื่อนำมาพิจารณาจัด ลำดับ ความสำคัญ เป็นกลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วน โดยคำนึงถึงวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น ความต้องการผลงานวิจัยและความรู้ เพื่อเร่งแก้ไขปัญหาและนำไปสู่การเสริมสร้างและ การพัฒนาประเทศโดยเร็ว และสามารถตอบสนองนโยบายและยุทธศาสตร์เร่งด่วนของรัฐบาล ทำให้ สามารถกำหนดเป็น **กลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วนรวม 12 กลุ่มเรื่อง (Priority-based Research Areas)** ซึ่งจากการประมาณการ โดยฐานความจำเป็นด้านงบประมาณเพื่อการวิจัยจากระดับภูมิภาคและจากหน่วยงานต่างๆ ในกลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วนดังกล่าว คาดว่าจะใช้งบประมาณเพื่อการวิจัย ปีละประมาณ 16,800 ล้านบาท ดังนี้

1. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง

การวิจัยเกี่ยวกับ การประยุกต์ใช้ รัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ควบคู่กับ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิต ขจัดความยากจน และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน รวมทั้งการต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ตลอดจนการจัดทำงานและอาชีพในอนาคตของสังคมไทย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ลดปัญหาความยากจน ลดปัญหาการว่างงาน ประชาชนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคง

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 2,000 ล้านบาท

2. ความมั่นคงของรัฐและการเสริมสร้างธรรมาภิบาล

การวิจัยเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ กฎหมาย การมีส่วนร่วม คุณธรรม จริยธรรม เพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาล สวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชีวิต ความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน

ปัญหาสถานการณ์ชายแดน การพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการด้านความมั่นคง รวมทั้งการบริหารรัฐกิจร่วมระหว่างรัฐบาล ท้องถิ่น และกลุ่มประชาสังคม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : เกิดความมั่นคงในประเทศ มีความสมานฉันท์และความเป็นธรรมในสังคม ประชาชนมีความผาสุก

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 2,450 ล้านบาท

3. การปฏิรูปการศึกษา

การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา การจัดการศึกษา และรูปแบบ การศึกษาที่เชื่อมโยงสู่ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการบริหารจัดการการเรียนรู้ระบบเศรษฐกิจชุมชน และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีการพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับท้องถิ่น และก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ทุกระดับ

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 1,000 ล้านบาท

4. การจัดการน้ำ

การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน ทั้งในและนอกระบบชลประทานของประเทศให้มีประสิทธิภาพและประหยัด รวมทั้งการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบต่าง ๆ ต่อการจัดการทรัพยากรน้ำในอนาคต

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : มีการบริหารจัดการน้ำอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 900 ล้านบาท

5. ภาวะโลกร้อนและพลังงานทางเลือก

การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับ ภาวะโลกร้อน พลังงาน ทดแทน พลังงานชีวภาพ พืชพลังงาน และพลังงานทางเลือก ที่ก่อให้เกิดความคุ้มค่า ประหยัด มีประสิทธิภาพ แลลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : มีองค์ความรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อนและแนวทางการบริหารจัดการที่เหมาะสมเพื่อลดผลกระทบจากภาวะโลกร้อน รวมทั้ง ประหยัดเงินตราต่างประเทศในการนำเข้าพลังงาน ลดการขาดแคลนพลังงาน ลดมลพิษจากการใช้พลังงาน รวมถึงลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานของประเทศ

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 1,100 ล้านบาท

6. การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกและลดการนำเข้า

การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและเพิ่มผลผลิตทางการผลิต เพื่อพัฒนาศักยภาพการส่งออกในกลุ่มสินค้าที่สร้างรายได้หลักจากการส่งออกและ สร้างรายได้ให้กับชุมชน การวิจัยเพื่อต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ และการพัฒนาคุณภาพสินค้า เกษตร มาตรฐานสินค้า เกษตร ความปลอดภัยของอาหาร (Food Safety) และความมั่นคงด้านอาหาร (Food Security)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ขจัดความยากจน เสริมสร้างความมั่นคงให้ชุมชน และพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 3,500 ล้านบาท

7. การป้องกันโรคและการรักษาสุขภาพ

การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพ ประสิทธิภาพการให้บริการทางการแพทย์ การติดเชื้อ วิทยาการใหม่ทางสาธารณสุข การพึ่งพาตนเองและเสริมสร้างความมั่นคงด้านสุขภาพ รวมถึงการวิจัย และพัฒนา บุคลากรทางการแพทย์ ฟื้นฟู การแพทย์แผนไทย และแพทย์ทางเลือก และการวิจัยเพื่อต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : คุณภาพชีวิตของประชาชนและระบบการจัดการสาธารณสุขดีขึ้น ตลอดจนมีความมั่นคงด้านสุขภาพของประเทศ

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 2,200 ล้านบาท

8. การบริหารจัดการ สิ่งแวดล้อมและ การพัฒนาคุณค่า ความหลากหลาย ทางชีวภาพ

การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการ สิ่งแวดล้อมใน ด้านต่างๆ การพัฒนาคุณค่า ความหลากหลาย ทางชีวภาพ การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสมและยั่งยืน การเชื่อมต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นกับ องค์ความรู้ใหม่ให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ และ การเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 800 ล้านบาท

9. เทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีที่สำคัญเพื่ออุตสาหกรรม

การวิจัยและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างเทคโนโลยีใหม่เทคโนโลยีชีวภาพ และเทคโนโลยีที่สำคัญสู่การพัฒนาอุตสาหกรรม ทุกระดับ การวิจัยเพื่อช้่นำการพัฒนาการประดิษฐ์คิดค้นและนวัตกรรมสู่เชิงพาณิชย์ รวมทั้งการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยมีเทคโนโลยีที่นำไปสู่การพัฒนา ระบบโครงสร้างพื้นฐานและ การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี ที่สนับสนุนภาคการผลิต ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 1,800 ล้านบาท

10. การบริหารจัดการการท่องเที่ยว

การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการพัฒนาการท่องเที่ยว

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : เพิ่มรายได้ให้กับประเทศ และสร้างรายได้ให้กับชุมชนนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 800 ล้านบาท

11. สังคมผู้สูงอายุ

การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ระบบและมาตรการส่งเสริมดูแล การจัดการ สวัสดิภาพแล ะสวัสดิการผู้สูงอายุให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม การส่งเสริมบทบาทของผู้สูงอายุในสถาบันสังคมและชุมชน รวมทั้งการนำศักยภาพของผู้สูงอายุมาใช้ในการพัฒนาประเทศ และการถ่ายทอดภูมิปัญญาสู่สังคม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ผู้สูงอายุมีศักยภาพที่พัฒนาขึ้นเพื่อสร้างคุณค่าให้กับสังคมตลอดจนมีสวัสดิการและสวัสดิภาพต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตให้เกิดความมั่นคง

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 50 ล้านบาท

12. ระบบโลจิสติกส์

การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์อย่างบูรณาการทั้งในด้านการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาประสิทธิภาพและมาตรฐานการให้บริการด้านโลจิสติกส์ การพัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ และระบบบริหารจัดการขนส่งที่เหมาะสม รวมทั้งการเชื่อมโยงระบบขนส่งและโลจิสติกส์ในภูมิภาคและเครือข่ายคมนาคมกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว ความมั่นคง ตลอดจนส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 200 ล้านบาท

6. งบประมาณที่คาดว่าจะใช้ตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)

ในการผลักดันและขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) จำเป็นต้องใช้งบประมาณเพื่อดำเนินการกิจอย่างต่อเนื่องให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งจากการประมาณการโดย พิจารณาจากฐานความจำเป็นด้านงบประมาณเพื่อการวิจัยในแต่ละ ยุทธศาสตร์การวิจัยจากระดับภูมิภาคและจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยคำนึงถึง ความพร้อมของ ประเทศและการถดถอยทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากวิกฤตการณ์การเงินที่ทั่วโลกต้องเผชิญอยู่ ตลอดจน การมุ่งเน้นการบริหารจัดการงบประมาณวิจัย อย่างประหยัดภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณ โดยการใช้ทรัพยากรการวิจัยและเครือข่ายภาคีการวิจัยที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างความ มีส่วนร่วมทุกระดับ เพื่อพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศ โดยเฉพาะ การต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์ และสาธารณะให้มากยิ่งขึ้น จึงกำหนดกลไก ทางงบประมาณเพื่อดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติดังกล่าวใน 2 ส่วนคือ

ส่วนแรก เป็นการดำเนินการ ตามกรอบวงเงินงบประมาณที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เห็นชอบตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) แล้ว และปัจจุบันอยู่ใน ระหว่างการติดตามประเมินผลการดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ พ .ศ. 2551 อีกทั้งยังอยู่ในระหว่างการรอรายงานการจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยและการเบิกจ่าย งบประมาณเพื่อการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ที่ครอบคลุมทุกหน่วยงานจากหน่วยงาน ที่รับผิดชอบด้านการเงินการคลังของประเทศ นอกจากนี้ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัย ประจำปี พ.ศ. 2552 ยังอยู่ในระหว่างดำเนินการและยังไม่แล้วเสร็จ แม้ว่าจะมีรายงานการจัดสรร งบประมาณของสำนักงบประมาณแล้วแต่ก็เป็นเพียงบางส่วนซึ่งยังไม่ครอบคลุมทุกภารกิจที่ เกี่ยวข้องกับการวิจัยในหน่วยงานต่างๆ ดังนั้น การประมาณการวงเงินที่ได้รับจัดสรรใน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 และ พ.ศ. 2552 เพื่อปรับเป้าหมายให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ จึงยังไม่สามารถดำเนินการได้โดยสมบูรณ์ และยังไม่สามารถนำมาเป็นฐานในการปรับประมาณ การรายจ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ได้ ดังนั้น วช. จึงต้องคงดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์ การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ตามกรอบวงเงินงบประมาณที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ ไว้แล้ว รวม 69,000 ล้านบาท เป็นระยะเวลา 3 ปี

ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ พ.ศ. 2551-2553	งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	
	2551-2553 (ล้านบาท)	สัดส่วน (%)
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 : การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ	22,080	32
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 : การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม	17,940	26
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 : การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางวิทยาการ และทรัพยากรบุคคล	20,700	30
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 : การเสริมสร้างและพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5,520	8
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 : การบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ สู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ด้วยยุทธวิธี ที่เหมาะสม	2,760	4
รวม	69,000	100

ส่วนที่ 2 เป็นการดำเนิน นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ซึ่งมุ่งเน้นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติที่สอดคล้องกับกรอบนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์เร่งด่วนของรัฐบาล ตลอดจนแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2552-2554 ที่มีนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) เป็นพื้นฐาน และนำผลจากการประชุมระดมความคิดจากทุกภาคส่วน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในการปรับยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติเพื่อขยายเวลาออกไปอีก 1 ปี ตลอดจนข้อเสนอแนะจากหน่วยงานต่างๆ และจากคณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ มาจัดทำเป็นนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ประจำปี พ.ศ. 2554 โดยกำหนดเป็นกรอบงบประมาณเพิ่มเติมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 รวม 27,000 ล้านบาท

ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ พ.ศ. 2554	งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	
	พ.ศ. 2554 (ล้านบาท)	สัดส่วน (%)
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 : การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ	9,600	36
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 : การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม	8,600	31
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 : การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางวิทยาการ และทรัพยากรบุคคล	5,710	21
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 : การเสริมสร้างและพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2,100	8
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 : การบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ สู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ด้วยยุทธวิธี ที่เหมาะสม	990	4
รวม	27,000	100

กรอบงบประมาณดังกล่าวเป็นการประมาณการกรอบงบประมาณบนพื้นฐานของการไม่เพิ่มงบประมาณจากฐานงบประมาณเดิมในปี พ.ศ. 2553 เนื่องจากตระหนักถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณ และยังคงคำนึงถึง ความพร้อมของประเทศ วิกฤตทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นทั่วโลก การใช้ทรัพยากรการวิจัยและเครือข่ายภาคีการวิจัยที่มีอยู่ที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และสังคมให้มากขึ้นเป็นการเร่งด่วนตามนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของรัฐบาล ขณะเดียวกัน ยังคงให้ความสำคัญในการสร้างความมีส่วนร่วมทุกระดับ เพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศ โดยเฉพาะการต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะให้มากขึ้น

สรุปงบประมาณที่คาดว่าจะใช้ตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) รวมทั้งสิ้น 96,000 ล้านบาท (เก้าหมื่นหกพันล้านบาท) ดังนี้

ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ	กลยุทธ์การวิจัย	แผนงานวิจัย	งบประมาณที่คาดว่าจะใช้ (ล้านบาท)				
	2551-2554	2551-2554	2551	2552	2553	2554	รวม
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 : การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ	9	45	6,089	7,436	8,555	9,600	31,680
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 : การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อการพัฒนาทางสังคม	10	46	5,368	5,961	6,611	8,600	26,540
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 : การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อการพัฒนาทางวิชาการและทรัพยากรบุคคล	3	12	5,068	6,846	8,786	5,710	26,410
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 : การเสริมสร้างและพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4	19	1,617	1,843	2,060	2,100	7,620
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 : การบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ สู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสม	2	7	858	914	988	990	3,750
รวม	28	129	19,000	23,000	27,000	27,000	96,000

7. ดัชนีชี้วัด ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อดำเนินการ ตาม นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551 – 2554)

ในการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) นี้ คาดว่าเมื่อสิ้นสุดแผน จะก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นดัชนีชี้วัดในเรื่องต่างๆ ดังนี้

7.1 งบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย คาดว่าจะมีการจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐ เพื่อการวิจัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 1.3 ของงบประมาณแผ่นดิน

7.2 ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยของประเทศ คาดว่าจะมีค่าใช้จ่ายด้านการวิจัย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และท้องถิ่น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 0.5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ

7.3 การลงทุนด้านการวิจัยของภาคเอกชน คาดว่าจะกระตุ้นให้เกิดการลงทุนด้านการวิจัยในภาคเอกชน ในสัดส่วนที่เท่ากันกับการลงทุนด้านการวิจัยภาครัฐ (1:1)

7.4 ข้อเสนอโครงการวิจัยที่เสนอผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) คาดว่าจะมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของโครงการวิจัยทั้งหมด

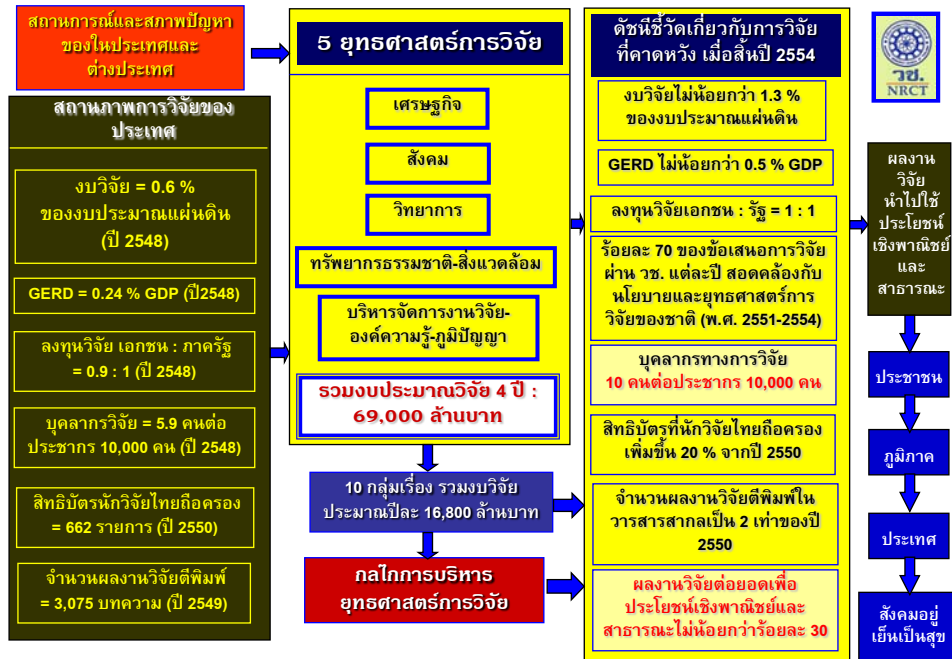
7.5 บุคลากรทางการวิจัยของประเทศ คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 10 คนต่อประชากร 10,000 คน

7.6 สิทธิบัตรที่นักวิจัยไทยถือครอง คาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2550

7.7 จำนวนผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการในระดับสากล คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2550

7.8 ผลงานวิจัยต่อยอดเพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และสาธารณะ คาดว่าจะเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

วิสัยทัศน์ : ประเทศไทยมีงานวิจัยที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน

ดัชนีชี้วัดที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551 – 2554)

8. การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัย การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551 - 2554)

การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัย การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) ได้กำหนดการบริหารไว้ทั้งหมดเป็น 5 ระดับ ดังนี้ คือ

8.1 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)

ในการดำเนินการตามนโยบาย และยุทธศาสตร์การวิจัยของ ชาติ (พ.ศ. 2551-2554) ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางการบริหารยุทธศาสตร์ ให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ พร้อมทั้งกำกับกำกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงผลสัมฤทธิ์ในแต่ ละยุทธศาสตร์ให้เกิดเป็นผลสำเร็จในภาพรวมของด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วิทยาการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนด้านการบริหาร

จัดการความรู้ โดยกำหนดกลไกการสร้างความรู้มีส่วนร่วม ขององค์กรภาคประชาชนและชุมชนท้องถิ่นในการวิจัย

8.2 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติระดับนโยบาย

เพื่อให้การขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์การวิจัยของ ชาติ (พ.ศ. 2551-2554) ดำเนินไปอย่างมีเอกภาพ กำหนดให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) ไปบรรจุไว้ในยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน และแผนปฏิบัติการของหน่วยงาน โดยมีสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการกำกับการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ การประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านงบประมาณสนับสนุนการวิจัย ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการวิจัยของประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินภารกิจด้านการวิจัยของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และลดการซ้ำซ้อนด้านแผนงานวิจัย /โครงการวิจัยและงบประมาณวิจัย อันจะทำให้การดำเนินยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติเป็นไปอย่างคุ้มค่า

8.3 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติระดับภูมิภาค

กำหนดให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำแผนงานวิจัย /โครงการวิจัย ตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) ไปบรรจุในแผนปฏิบัติการของหน่วยงาน พร้อมทั้งกำหนดให้มีกลไกการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยระดับภูมิภาค โดยผ่านกระบวนการบริหารจัดการแบบบูรณาการ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานที่เป็นตัวแทนส่วนราชการในภูมิภาค อีกทั้งยังควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการคิด การทำ และการลงทุนวิจัยขององค์กรภาคประชาชนและชุมชนท้องถิ่นในการวิจัยอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ เพื่อให้มีการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ อันจะก่อให้เกิดผลตอบแทนต่อการพัฒนาภูมิภาคให้เข้มแข็ง และนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากงานวิจัยอย่างกว้างขวาง

8.4 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติระดับหน่วยงาน

ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาโครงการวิจัยให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การวิจัยตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) พร้อมทั้งกำหนดให้มีกลไกการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยระดับหน่วยงาน ทั้งนี้ เพื่อสร้างวัฒนธรรมด้านการวิจัยในหน่วยงานต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและมีเอกภาพ ขณะเดียวกัน ก็ให้เกิดความเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ทุกหน่วยงาน สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูล องค์ความรู้ และผลงานวิจัยเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากงานวิจัยให้กว้างขวาง เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และให้มีการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยในเชิงพาณิชย์และสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ

8.5 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยเพื่อเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์การวิจัย 27 กลยุทธ์การวิจัย และ 115 แผนงานวิจัย ดังนั้น การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนา ประเทศ ต้องมีการกำหนดกลไกการบริหาร ยุทธศาสตร์การวิจัย เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์การวิจัย โดยเฉพาะ 10 กลุ่มเรื่อง ที่ควรวิจัยเร่งด่วน ต้องจัดให้มีการดำเนินงานในรูปคณะกรรมการ และมีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนที่สามารถสนับสนุนให้เกิดพลังเสริมซึ่งกันและกัน (Synergy) ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) นอกจากนี้ ยังมุ่งให้เชื่อมโยงกับมติคณะรัฐมนตรีในคราว ประชุมเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ในเรื่องปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ แผนแม่บทการ วิจัยของชาติ พ.ศ. 2555-2559 ที่ วช. กำลังจัดทำ รวมทั้งนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ระยะยาว พ.ศ. 2552-2571 ด้วย

8.6 การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลยุทธศาสตร์การวิจัยชาติ (พ.ศ. 2551-2554)

ในการดำเนินการกิจกรรมตามนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) ให้บรรลุผลสำเร็จ ได้กำหนดแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ดังนี้

8.6.1 การวัดผลการดำเนินงานตามแผนงานวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ

ในการวัดผลการดำเนินงานตามแผนงานวิจัยของหน่วยงาน ต่าง ๆ ควร ดำเนินการให้ครอบคลุมในมิติต่าง ๆ ได้แก่ ด้านประสิทธิผลหรือผลสัมฤทธิ์ตามแผนงานวิจัยด้าน คุณภาพ ด้านประสิทธิภาพ และด้านการพัฒนาองค์กร

8.6.2 การติดตามและประเมินผลของยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ

8.6.2.1 การติดตามความก้าวหน้าประจำปี (Annual Review) การติดตาม ความก้าวหน้าของตัวชี้วัดต่าง ๆ ในแต่ละยุทธศาสตร์ และเป็นการประเมินผลในช วงขณะมีการ ปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การวิจัยของ ชาติ ซึ่งในปี พ.ศ. 2551 ที่ผ่านมา ได้มีการติดตามและ ประเมินผลการนำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ด้วยแล้ว

8.6.2.2 การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดแผนงาน วิจัย (Summative Evaluation) ควรมีการประเมินผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น รวมถึงการนำผลงานวิจัยไปสนับสนุนการ ดำเนินยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้ประสบความสำเร็จ

8.6.3 การตรวจสอบเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Surveillance)

การเปลี่ยนแปลงในสภานการณ์ทาง ด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งภายใน และภายนอกประเทศ ย่อมส่งผลกระทบต่อการบริหารแผนงานวิจัย จึงจำเป็นต้องมีการ ทบทวน ตรวจสอบ วิเคราะห์ความเสี่ยง และประเมินสถานการณ์ อย่างเป็นระบบ เพื่อส่งสัญญาณ

เตือนภัยเป็นระยะ ๆ ให้เห็นถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นต่อ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ และการนำยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติไปปฏิบัติ อันจะนำไปปรับปรุงแผนงานวิจัยให้ทันต่อสถานการณ์ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน รวมทั้งแผนงานขององค์กรภาคเอกชนที่มีการทบทวนและปรับปรุง

9. สรุปนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551–2554)

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้จัดทำ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)” เพื่อมุ่งเน้นให้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยของหน่วยงานวิจัยต่าง ๆ ของประเทศและใช้เป็นกรอบทิศทางในการวิเคราะห์ตรวจสอบข้อเสนอการวิจัยของหน่วยงานภาครัฐที่เสนอของบประมาณประจำปี ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2553-2554 โดยสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศ บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและยุทธศาสตร์การวิจัยระดับภูมิภาค รวมทั้งความต้องการของพื้นที่

นโยบายการวิจัยของชาติระหว่าง พ.ศ. 2551-2554 เน้นการบูรณาการด้านการวิจัยที่สอดคล้องกับแนวนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศควบคู่กับการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและ ยั่งยืน โดยให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วม ทั้งนี้ กรอบการดำเนินงานวิจัยจะเน้นงานวิจัยที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) โดยมีการจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัย ที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในขณะที่งบประมาณการวิจัยจะกระจายไปยังหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งในภูมิภาค และมีกลไกกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิจัยในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค อันจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาศูนย์กลางการวิจัยเฉพาะทาง และการพัฒนาบุคลากรการ วิจัยร่วมกัน ซึ่งการดำเนินยุทธศาสตร์การวิจัย ของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) จะต้องมีความเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ โดยมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ดังนั้น นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) จะเป็นพื้นฐานเชิงนโยบายที่เชื่อมโยงกับ การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ ตามมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 แผนแม่บทการวิจัยของชาติ พ.ศ. 2555-2559 ที่ วช. กำลังจัดทำ รวมทั้งนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ระยะยาว พ.ศ. 2552-2571

วิสัยทัศน์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) คือ “ประเทศไทยมีงานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน ” โดยมีการกำหนดพันธกิจการวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) คือ “พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศให้สูงขึ้น และสร้างฐานความรู้ที่มีคุณค่า เพื่อสามารถประยุกต์และพัฒนาวิทยาการที่เหมาะสม รวมทั้ง

ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ โดยใช้ทรัพยากรและ
เครือข่ายวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

สรุปยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) ได้แก่

**ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและ ความสามารถในการ
พัฒนาทางเศรษฐกิจ** โดยมีเป้าประสงค์การวิจัย คือ สร้างเสริมองค์ความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การ
สร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างสมดุลและยั่งยืนบนพื้นฐาน
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทาง การเกษตร
ซึ่งครอบคลุมการสร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและประมง รวมทั้งการพัฒนาองค์ความรู้และ
ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อ
การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางอุตสาหกรรมและการบริการ ซึ่งครอบคลุมถึง การท่องเที่ยว
การพัฒนาด้านพลังงาน โลจิสติกส์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยคำนึงถึงบทบาท
การแข่งขันของประเทศภายใต้การเปลี่ยนแปลง ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ รวมทั้ง
สัมพันธ์ภาพกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยดำเนินการบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการ
ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 9 กลยุทธ์ และ 45 แผนงานวิจัย คาดว่าจะใช้
งบประมาณเพื่อการวิจัยรวม 31,680 ล้านบาท (ร้อยละ 33)

**ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการ
พัฒนาทางสังคม** โดยมีเป้าประสงค์การวิจัยคือ สร้างเสริมองค์ความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้าง
ศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา
วัฒนธรรม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต สวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชีวิต ตลอดจนการบริหาร
กิจการบ้านเมืองที่ดี การสร้างความเข้มแข็งและการสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคม ตลอดจน
การเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความยากจน
นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้สูงอายุ และการ
เสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 10 กลยุทธ์ และ 46 แผนงานวิจัย คาดว่า
จะใช้งบประมาณเพื่อการวิจัยรวม 26,540 ล้านบาท (ร้อยละ 28)

**ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการ
พัฒนาทางวิทยาการและทรัพยากรบุคคล** โดยมีเป้าประสงค์การวิจัย คือ พัฒนาขีด
ความสามารถในการแข่งขันของประ เทศและการพึ่งพาตนเอง โดยใช้ฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี และวิทยาการต่าง ๆ มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาของ
ประเทศเพื่อพัฒนาสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพ
การวิจัยของประเทศ ซึ่งมีกลยุทธ์กา วิจัย 3 กลยุทธ์ และ 12 แผนงานวิจัย คาดว่าจะใช้
งบประมาณเพื่อการวิจัยรวม 26,410 ล้านบาท (ร้อยละ 27)

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การเสริมสร้างและพัฒนาทุนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าประสงค์การวิจัย คือ พัฒนาการความรู้และฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการและการพัฒนาทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ โดยท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วม มุ่งเน้นการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและสังคม รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ และภัยธรรมชาติ ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 4 กลยุทธ์ และ 19 แผนงานวิจัย คาดว่าจะใช้งบประมาณเพื่อการวิจัยรวม 7,620 ล้านบาท (ร้อยละ 8)

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศสู่การใช้ประโยชน์ เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสม โดยมีเป้าประสงค์การวิจัย คือ พัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการความรู้ ของประเทศ อย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหาร จัดการด้านการวิจัยของประเทศ ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 2 กลยุทธ์ และ 7 แผนงานวิจัย คาดว่าจะใช้งบประมาณเพื่อการวิจัยรวม 3,750 ล้านบาท (ร้อยละ 4)

ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ สามารถนำมาสร้างความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาประเทศได้ โดย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้กำหนดวิธีการปรับแต่งยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติให้เข้ากับยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศ โดยการปรับแต่งในรายละเอียดสาระ (Fine Tune) เพื่อให้มีการติดตามการดำเนินการวิจัยในระยะยาวได้ แม้ว่ายุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศได้ถูกปรับตามนโยบายรัฐบาลไปแล้วก็ตาม หน่วยงานวิจัยที่ใช้งบประมาณแผ่นดินไปใช้ในการทำวิจัย ก็ยังคงมีข้อมูลในการวิจัยและในฐานข้อมูลที่ทำได้ทำไว้กับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เพื่อการติดตามและวางแผนยุทธศาสตร์การวิจัยของประเทศต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้พิจารณาจากยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ เพื่อนำมาพิจารณาจัดความสำคัญเป็นกลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วน โดยคำนึงถึงวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น ความต้องการผลงานวิจัย และความรู้เพื่อเร่งแก้ไขปัญหาและนำไปสู่การเสริมสร้างและพัฒนาประเทศโดยเร็ว โดยสามารถกำหนด กลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วน 12 กลุ่มเรื่อง ได้แก่ (1) การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง (2) ความมั่นคงของรัฐ และการเสริมสร้างธรรมาภิบาล (3) การปฏิรูปการศึกษา (4) การจัดการน้ำ (5) ภาวะโลกร้อนและพลังงานทางเลือก (6) การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกและลดการนำเข้า (7) การป้องกันโรคและการรักษาสุขภาพ (8) การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ (9) เทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีที่สำคัญเพื่อ

อุตสาหกรรม และ (10) การบริหารจัดการการท่องเที่ยว (11) สังคมผู้สูงอายุ (12) ระบบโลจิสติกส์

สรุปนโยบายและ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) จะมีการดำเนินการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศรวม 27 กลยุทธ์การวิจัยและ 115 แผนงานวิจัย โดยคาดว่าจะใช้งบประมาณเพื่อการวิจัย ตามนโยบายและ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2551-2554 รวม 96,000 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ตามกรอบวงเงินงบประมาณที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบไว้แล้ว และส่วนที่ 2 เป็นนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติประจำปี พ.ศ. 2554 ซึ่งมุ่งเน้นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติที่สอดคล้องกับกรอบนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์เร่งด่วนของรัฐบาล ตลอดจนแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2552-2554 ที่มีนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) เป็นพื้นฐาน และนำผลจากการประชุมสัมมนาเพื่อระดมความคิดจากทุกภาคส่วน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในการปรับยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติเพื่อขยายเวลาออกไปอีก 1 ปี มาปรับให้นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) มีความครอบคลุมตรงประเด็นของความจำเป็นและศักยภาพของประเทศอย่างแท้จริง มากขึ้น และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติ ดังนั้น นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) จึงเป็นนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติจากฐานภารกิจเดิมที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ โดยตระหนักถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณ และยังคงคำนึงถึงความพร้อมของประเทศ วิฤตทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นทั่วโลก การใช้ทรัพยากรการวิจัยและเครือข่ายภาคีการวิจัยที่มีอยู่ที่มีประสิทธิภาพ โดยสร้างควมมีส่วนร่วมทุกระดับ เพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศ โดยเฉพาะการต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะให้มากขึ้น

ผลที่ คาดว่า จะได้รับจากการดำเนินตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) จะก่อให้เกิด ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ โดยการมีส่วนร่วมของ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และชุมชนท้องถิ่นที่มุ่งให้ มีการนำภูมิปัญญามาต่อยอด ก่อให้เกิด ผลงานวิจัยเพิ่มขึ้น และมีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณะ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของโครงการวิจัยที่ดำเนินการ เพื่อเสริมสร้างความผาสุกของประชาชน และสร้างศักยภาพในด้านต่าง ๆ รวมทั้งเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสืบไป